

HUNTS 2021

Humanitaarainete
õpilaskonverents

2021 HUNTS

Eesti Kirjandusmuuseum
Eesti Rahva Muuseum
Hugo Treffneri Gümnaasium

HUNTS 2021

===

Humanitaarainete
õpilaskonverents

5. november 2021
Eesti Rahva Muuseum, Tartu

Teesid

Tartu 2021
EKM Teaduskirjastus

Toimetaja: Ave Goršič
Keeletoimetaja: Kanni Labi
Küljendaja: Diana Kahre
Logo autor: Raimond Lepiste

Korraldajad

Ave Goršič (Eesti Kirjandusmuuseum)
Reet Hiimäe (Eesti Kirjandusmuuseum)
Virve Tuubel (Eesti Rahva Muuseum)
Kristiina Punga (Hugo Treffneri Gümnaasium)

Toetajad

Eesti Teadusagentuur (leping NR 6-8/21/26), Eesti Kirjandusmuuseum,
Eesti Rahva Muuseum, Eesti-uuringute Tippkeskus

ISBN 978-9916-659-15-1 (trükis)
ISBN 978-9916-659-16-8 (pdf)

© autorid
© Raimond Lepiste
© Eesti Kirjandusmuuseum

KAVA

- 10.00 **avamine**
Eesti Rahva Muuseumi Aliise Moora nimelises saalis
- 10.10 **Anna Louise Priks**
Tartu kesklinna keelemaastik
- 10.30 **Victoria Albert, Casandra Persidski**
Tartu Jaan Poska Gümnaasiumi kevadkontserdid ja
Vaikse Muusika õhtud
- 10.50 **Kärg Valner**
Räpp kui kommunikatsioonivahend
- 11.10 **sirutuspaus**
- 11.30 **Mette Maarit Jahu**
Ajakirjade Maret ja Vogue 1938. aasta juuninumbrate
võrdlev analüüs
- 11.50 **Helen Rimmel**
Kultuurilised erinevused Vanemuise balletitrupi näitel
- 12.10 **Hannes Lüüde**
Jõhvi Gümnaasiumi 11. lennu õpilaste
väärtushinnangud
- 12.30–13.00 **aruteluring**
Koroonapandeemia mõjud koolidele

EESSÕNA

Tere tulemast kolmandale humanitaarainete õpilaskonverentsile HUNTS, mis toimub 5. novembril 2021. aastal Eesti Rahva Muuseumis Tartus.

HUNTS on mõeldud õpilastele üle Eesti, kes 2021/2022. õppeaastal õpivad 9.–12. klassis. Konverentsi eesmärk on aidata teadvustada õpilaskonverentsi kaudu humanitaarainete vajalikkust Eesti riigile ja ühiskonnale, parandada humanitaarteaduste mainet ühiskonnas ning pöörata õpilaste tähelepanu humanitaarteadustele võimaliku edasise atraktiivse karjäärisuunana. HUNTS toob kokku õpilased ja teadlased tutvustama oma värskaid mõtteid ja vaateid ning arutlema humanitaarteaduste rolli ja väljundite üle, valmistades sel moel ette uut põlvkonda humanitaarteadlasi ja suurendades humanitaarteaduste kõlapinda. Konverents võimaldab muuhulgas saada õpilasesinejatel vahetut tagasisidet ja innustust tegevteadlastelt.

HUNTS 2021 on jätk samanimelistele konverentsidele, mis said alguse 2018. aastal. 2020. aastal jäi konverents pandeemia tõttu ära, seda enam oleme rõõmsad, et tänavu esinevad mitmed julged õpilased oma tööde ja ideedega!

Konverentsi korraldavad Eesti Kirjandusmuuseum, Eesti Rahva Muuseum ja Hugo Treffneri Gümnaasium, konverentsi toetab Eesti Teadusagentuur.

Indu ja jaksu huntsidele teadusmaastikul uute jälgede ja radade leidmisel!

Korraldajad

TARTU JAAN POSKA GÜMNAASIUMI KEVADKONTSERDID JA VAIKSE MUUSIKA ÕHTUD

VICTORIA ALBERT, CASANDRA PERSIDSKI
TARTU JAAN POSKA GÜMNAASIUM, 12. KLASS
JUHENDAJA KAIE MÄGIMETS

2020/2021. õppeaastal oli Tartu Jaan Poska Gümnaasiumi kümnes aastapäev ning selle puhul otsustasime ajaloo talletamiseks koostada kooli kevadkontsertide ja Vaikse Muusika õhtute veebilehe. Soovisime leida vastuse kahele uurimisküsimusele: kuidas on alguse saanud ja ajas muutunud õpilasesinduse poolt korraldatav muusikaüritus Vaikse Muusika õhtu ning millised muutused on toimunud kevadkontsertide repertuaaris ja korralduses alates Tartu Jaan Poska Gümnaasiumi algusest.

Vastuste leidmiseks kogusime kontsertide kohta materjale – pilte, plakateid, videoid, kavasid, artikleid ja viisime läbi intervjuusid kontsertide korraldajatega. Oma ettekandes kirjeldame kontserdi korraldamise ning kava ülesehituse põhitõdesid ning anname ülevaate aastatel 2012–2019 toimunud kevadkontsertidest. Lähemalt analüüsime ka muusikaüritust Vaikse Muusika õhtu, mis on toimunud aastatel 2011–2019, ning tutvustame uurimuse põhjal sündinud veebilehte ja selle loomisprotsessi. Nimetatud veebileht talletab kevadkontsertide ja Vaikse Muusika õhtute lühikirjeldusi, pilte, kavu ja plakateid.

Tulemusi analüüsides saime teada, et aastate jooksul on suurenenud mõlema ürituse korraldusmeeskond ja repertuaari on juurde tulnud omaloomingut. Suur osa Tartu Jaan Poska Gümnaasiumi õpilastest ja õpetajatest on väga musikaalsed ning muusika mängib

nende elus tähtsat rolli. Selle tõttu on need traditsiooniks saanud muusikaüritused väga oluliseks osaks Jaan Poska gümnaasiumi koolielus.

Meie loodud veebileht on leitav lingilt <https://tinyurl.com/2caz432z>

AJAKIRJADE MARET JA VOGUE 1938. AASTA JUUNINUMBRITE VÖRDLEV ANALÜÜS

METTE MAARIT JAHU

HUGO TREFFNERI GÜMNAASIUM, 12. KLASS

JUHENDAJA KATRIN OJAVEER

Oma uurimuses jagasin Mareti ja Vogue'i teemakäsitluste võrdlemiseks ajakirjade artiklid teemade, tasude ja tarvete kontseptsioonil põhinevate funktsioonide vahel. Järgmisena koostasid diagrammid, mis aitasid mõista ajakirjade erinevust ja sarnasust ning nende olemust. Ajakirjade mahu kolmekordne erinevus selgus esimesena, kuna Maret ilmus kuukirjana, Vogue aga kaks korda kuus; järgnesid teemade ja funktsioonide alla jaotumiste protsentuaalsed erinevused. Kõik tähelepanekud, mis ajakirju lugedes või diagramme uurides tekkisid, panin alguses kirja märksõnadena, hiljem arendasin mõttekäiku edasi.

Teemavaldkondi eristus Vogue'is kaheksa: mood, ilu, reisimine, kultuur, sisustus, seltskond, elustiil, lapsed. Maretis leiduvad artiklid jagunesid kümnesse valdkonda: Vogue'i omadega ühiselt olid esindatud mood, ilu, kultuur, seltskond, elustiil ja lapsevanemale mõeldud, Mareti eripäradena torkasid silma majapidamisteedad, reisimisteedad aga ei leidunud.

Ajakirjade erinevuste ja sarnasuste kõrvutamise käigus tein mitmeid tähelepanekuid. Erinevalt Vogue'ist ei sisaldanud Maret sisukorda ja sisututvustust ning kindlate pealkirjadega igas numbris ilmuvaid rubriike. Ajakirja tüübilt on Vogue moeajakiri, Maret laiema haardega naiste- ja koduajakiri. Terviku mõttes on Vogue killustatum, fookus on moeteemadel ja ülejäänud teemad on vähemuses. Mareti teemade jaotumine on võrdsem. Sarnasuste poolelt paistab välja aga mõlema ajakirja peamine funktsioon, milleks on

lugejat informeerida ja harida. Teisena on kummaski ajakirjas enim esindatud emotsionaalsete vajaduste rahuldamisele suunatud artiklid. Ent Maret pakub võrdsemalt jaotunud tervikut: peale kognitiivseid ja afektiivseid vajadusi täitvaid artikleid jaotuvad ülejäänud teemavaldkondade artiklid võrdsemalt kui Vogue'is.

Minu tööhüpotees, et Mareti sisu on ajakohane, leidis tõestust. Nagu Vogue'is, olid ka Mareti esindatud teemad mitmekesised. Moepildid ja -illustratsioonid olid välismaist päritolu, neil kujutati igati moodne. Iluvaldkonnast reklaamidestki leidis välismaa suur-nimede, nagu Nivea ja Schwarzkopfi tooteid. Seltskonnaalane artikkel tutvustas tolleaegse Ameerika presidendi abikaasat, hoides Eesti lugejat kursis maailmakuulsate isikute eluga.

JÕHVI GÜMNAASIUMI 11. LENNU ÕPILASTE VÄÄRTUSHINNANGUD

HANNES LÜÜDE

JÕHVI GÜMNAASIUM, 12. KLASS

JUHENDAJA PRIIT HÄNNI

Minu uurimistöo eesmärk oli Jõhvi Gümnaasiumi 11. lennu õpilaste väärtushinnangute väljaselgitamine. Lisaks uurisin, kas vanus, sugu ja usk mõjutavad väärtuseid ning kui jah, siis mismoodi.

Väärtused suunavad inimeste otsuseid ja ka tegusid, seepärast on oluline neid teada. Teades, mida õpilased tähtsaks peavad, on võimalik koolikeskkonda muuta või arendada noorte vajadusi arvestavalt. Olen alati olnud huvitatud inimeste ja ühiskonna suhestumise aspektidest. Tutvusin tuntud eetiliste dilemmadega, mille põhjal koostasın küsimustiku. Kogusin internetist infot, lugesin läbi filosoofiaraamatuid ja teema kohta koostatud teaduslikke töid. Küsitluse tarbeks oli vaja defineerida moraali, väärtushinnangut, eetikat ning aru saada, millised väärtused on olnud ajaloos olulised.

Küsimustiku koostasın 2020/2021. õppeaastal ja see oli fokuseeritud 11. lennu õpilastele. Interneti kaudu saadetud 13 küsimuses olid esindatud mitmesugused olukorrad, mis seadsid vastajad keeruliste, kuid reaalseste probleemide ette. Selgus, et noored väärtustasid enim perekonda, vabadust ja suhtlemist. Esile kerkisid ka otsustusvõime, empaatia, vastupidavus ja ausus. Need väärtushinnangud väidavad vastu stereotüübile, et teismelised on probleemide tekitajad, kes paljust ei hooli.

TARTU KESKLINNA KEELEMAASTIK

ANNA LOUISE PRIKS

TARTU JAAN POSKA GÜMNAASIUM, 12. KLASS

JUHENDAJA ULVE MÄGI

Keelemaastikuks on tänapäeva sotsiolingvistikas hakatud nimetama seda, kuidas ja millises vahekorras on mingil territooriumil avalikus ruumis liiklusmärkidel, reklaamidel, tänavajmä siltidel kasutatud kohalikku keelt (kohalikke keeli) ja võõrkeeli. Ettekanne tutvustab uurimistööd, milles analüüsisin Tartu kesklinna keelemaastikku ja tutvastasin selle peamised keelekontaktid. Samuti selgitasin välja, kui palju rikutakse Tartu kesklinna keelemaastikus keeleseadust ja millised vastuolud esile kerkivad. Et nimetatud eesmäärke saavutada, pildistasin Tartu kesklinnas võõr- ja mitmekeelseid silte, kusjuures pildistamisel keskendusin enim suurematele kaubanduskeskustele ja Tartu Ülikooli lähedasele alale. Järgmisena vaatlesin iga silti eraldi ja kategoriseerisin need eri omaduste järgi. Selgus, et enamik uuritud siltidest olid kakskeelsed ja keeleseadusega kooskõlas, kuid oli ka silte, mis eirasid keeleseadust täielikult. Keelemaastiku intensiivseim keelekontakt oli inglise keelega ja kõige suurem osa uuritud siltidest oli seotud mõne toitlustusasutuse või kauplusega. Enamikul siltidest on kirjas ainult asutuse nimi, kuid mõnel leidis ka rohkem võõrkeelset infot. Tartu kesklinna keelemaastikku analüüsid selgus, et võõrkeelte kasutamine Tartu kesklinna avalikus ruumis on enamasti suunatud mitte-eestlastest Tartu linna elanikele, turistidele ja välisüliõpilastele, kuid võõrkeeli kasutatakse ka atraktiivsuse suurendamise eesmärgil. Selleks, et keelemaastikus paiknevad sildid veelgi enam keeleseadusele vastaks, tuleb tõsta inimeste teadlikkust keeleseaduses esitatud nõuetest avalikele siltidele.

KULTUURILISED ERINEVUSED VANEMUISE BALLETRUPI NÄITEL

HELEN REMMEL

TARTU TAMME GÜMNAASIUM, 12. KLASS

JUHENDAJA HEILY SOOSAAR

Ettekande aluseks on minu 2020/2021. õppeaasta uurimistö. Teemavaliku tingis minu huvi nii teiste maade kultuuride, välismaalaste Eestis töötamise kogemuste kui ka balleti vastu. Just nende huvide pärast valisin 5 intervjueeritavat Vanemuise teatri balletitrupist, mille koosseisus on arvukalt eri rahvustest inimesi. Valitud tantsijad on pärit järgnevatest riikidest: Lõuna-Korea, Inglismaa, Itaalia, Austraalia, Saksamaa. Mõned neist on Eestis viibinud pikemat, mõned lühemat aega, seetõttu on neil ka erisugused kogemused siinsest ühiskonnast ja suhtumistest teistest rahvustest inimestesse.

Uurimisküsimused hõlmasid järgmisi valdkondi:

- mille poolest erineb intervjueeritute kodumaa kultuuriruum meie omast,
- mis on nende arvates eesti kultuuri eripära,
- millistena nemad eestlasi näevad,
- kas stereotüübid eri rahvuste kohta vastavad nende arvates tõele,
- millist suhtumist endasse on nad siin kogunud,
- kui palju erinevad nende rahvusköögid eestlaste omast.

Esitluses annan lühikese ülevaate valitud tantsijate kultuuriruumidest ja ka Eesti omast, toon välja suhtlemise, sotsiaalelu, väärtushinnangute, rahvusköövide ja stereotüüpide eripärad. Seejärel annan ülevaate intervjuude vastustest ning teen neist kokkuvõtte.

RÄPP KUI KOMMUNIKATSIOONIVAHEND

KÄRG VALNER

HUGO TREFFNERI GÜMNAASIUM, 12. KLASS

JUHENDAJA KRISTIINA PUNGA

Ettekanne uurib räppmuusika kasutust ja selle edu sotsiaalse tööriistana. Ettekande aluseks oleva uurimustöö teoreetiline osa annab ülevaate räppmuusika sünnist ning algusaastatest nii USA-s kui Eestis. Lisaks keskendub uurimus räpi rollile kommunikatsioonivahendina 1980. ja 1990. aastate USA-s ning näidetele, kus räppi on edukalt kasutatud noortele õppematerjalide põnevamaks muutmisel. Oma töö praktilise osana löin ja avaldasin räppe möödunud kuu olulisematest uudistest voogedastusplatvormil Soundcloud nime all „Otse Eeter“. Põhimõtteks on tuua päevakajalised uudised lastele ja noortele lähemale, kasutades lapsesõbralikku keelt ning vormi.

Eesti Kirjandusmuuseum

HUGO TREFFNERI GÜMNAASIUM

EESTI RAHVA
MUUSEUM

CEES

CENTRE OF EXCELLENCE
IN ESTONIAN STUDIES

Euroopa Liit
Euroopa
Regionaalarengu Fond

Eesti
tuleviku heaks

Eesti Teadusagentuur
Estonian Research Council